

Sygn. akt III UK 123/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska- Marzec

w sprawie z odwołania M. K.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.
o prawo do emerytury,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 10 grudnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 13 marca 2014 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w R. z dnia 9 grudnia 2013 r. i oddalił odwołanie M. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 19 czerwca 2012 r. odmawiającej wnioskodawcy prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił: 1) naruszenie prawa materialnego przez błędne zastosowanie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez błędne przyjęcie, że po pierwsze - praca skarżącego w Powiatowym Rejonie Dróg Publicznych w P. oraz Fabryce Wyrobów Metalowych nie była zatrudnieniem wykonywanym w szczególnych warunkach oraz po drugie - praca wykonywana jako dozór inżynieryjno - techniczny nie mieści się w kategoriach pracy wykonywanej w

warunkach szczególnych, skoro zakres takich czynności zawarty został w dziale XIV punkt 24 wykazu A będącego załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze; 2) naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 i art. 233 § 1 k.p.c. polegające na nieomówieniu wszystkich dowodów przedstawionych w sprawie, co skutkowało pominięciem okoliczności wykonywania przez skarżącego pracy w ramach dozoru technicznego w warunkach szczególnych przez wymaganą ilość czasu pracy.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono po pierwsze - występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a mianowicie „czy dozór inżynieryjno - techniczny mieści się kategoriach pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, w zakresie czynności zawartych w dziale XIV punkt 24 wykazu A będącego załącznikiem do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze” oraz po drugie - oczywistą zasadnością skargi, gdyż „oczywiste jest, że skarżący (...) wykonywał pracę w szczególnych oraz praca wykonywana przez niego jako dozór inżynieryjno - techniczny mieściła się w kategoriach pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, tym bardziej, iż zakres takich czynności zawarty został w dziale XIV punkt 24 wykazu A będącego załącznikiem do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Skarżący odwołuje się do przesłanek oczywistej zasadności skargi oraz występowania istotnego zagadnienia prawnego. Należy zatem zwrócić uwagę, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004, nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy po pierwsze - przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468) oraz po drugie - jego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienie z dnia

27 stycznia 2009 r., II PK 248/09, LEX nr 736732). Z kolei z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia.

Skarżący nie zdołał wykazać istnienia tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Po pierwsze, ograniczając się do skonstruowania pytania stanowiącego - w ocenie skarżącego - zagadnienie prawne, ani nie wskazuje on przepisu (przepisów) prawa, na których tle wyłania się formułowana przez niego wątpliwość (skarżący odwołuje się wyłącznie do pozycji wykazu stanowisk i prac w szczególnych warunkach), ani nie przeprowadza jakiegokolwiek wywodu jurydycznego dla wykazania, że rozstrzygnięcie formułowanej wątpliwości jest na tyle istotne w stanie faktycznym sprawy, iż wymaga zaangażowania Sądu Najwyższego.

Po drugie, jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie

prawne, potrzeba wykładni przepisów) wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi, gdyż albo interpretacja przepisu rodzi wątpliwości prawne, albo przepis ten jest jednoznaczny, a jego zastosowanie przez sąd błędne i wówczas skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2008 r., II PK 158/08, LEX nr 738506 oraz z dnia 26 listopada 2013 r., I UK 291/13, LEX nr 1430990). Formułowanie zagadnienia prawnego na tle tych samych okoliczności, w zakresie których skarżący podnosi oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wyklucza zatem możliwość przyjęcia, że jest ona oczywiście uzasadniona z uwagi na widoczne *prima facie* naruszenie przez Sąd drugiej instancji przepisów prawa.

Po trzecie, z wywodów skarżącego wynika, że w istocie chodzi mu o zajęcie przez Sąd Najwyższy stanowiska co do zarzutów postawionych w podstawach kasacyjnych, jednakże taka okoliczność nie uzasadnia zaangażowania Sądu Najwyższego w rozpoznanie skargi kasacyjnej.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.